

REVIZUIREA LISTEI INDICATIVE a României pentru înscrierea de situri în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO

LISTA INDICATIVĂ este un inventar de situri situate pe teritoriul fiecărei țări Parte a Convenției Patrimoniului Mondial, considerate ca fiind susceptibile de a fi înscrise în Lista Patrimoniului Mondial – LPM UNESCO.

Propunerile de noi înscrieri în LPM nu sunt examinate decât dacă siturile respective figurează deja în Lista Indicativă. De asemenea toate Statele semnatare ale Convenției sunt încurajate să revizuiască propria Listă Indicativă cel puțin o dată la 10 ani.

Listele Indicative sunt un util instrument de planificare a LPM, ele furnizând informații despre viitoarele propuneri de înscriere. Statele sunt încurajate să consulte analizele privind LPM și Listele Indicative ale altor țări, analize elaborate de organisme consultative - IUCN și ICOMOS, în vederea echilibrării și a remedierii lacunelor din LPM. Aceste analize permit comparații între temele, regiunile, grupările geoculturale și regiunile biogeografice în vederea identificării de situri susceptibile de a fi înscrise în LPM.

Este recomandată și încurajată consultarea studiilor tematice specifice realizate de organisme consultative, a listelor indicative ale altor țări, a rapoartelor reuniunilor privind armonizarea Listelor Indicative, a **Strategiei Globale** privind o Listă a Patrimoniului Mondial echilibrată, reprezentativă și credibilă - disponibilă la <http://whc.unesco.org/en/globalstrategy/> - precum și a altor studii realizate de organizații și persoane calificate.

Fiecare Stat Parte este încurajat să armonizeze propria Listă Indicativă din punct de vedere regional și tematic. Armonizarea listelor indicative este procedeul prin care, cu asistența organelor consultative, este evaluată respectiva listă indicativă pentru a face bilanțul lacunelor și pentru a descoperi temele comune. Rezultatul acestei armonizări poate permite: obținerea unei liste indicative echilibrate, adecvată scopurilor Convenției, conținând propuneri cu potențial real de înscriere în LPM; cooperarea între grupuri de State pentru pregătirea de nominalizări comune (transfrontaliere sau în serie – a se vedea poziția Frontierele Imperiului Roman).

Este evidentă tendința din ultimii ani de a include în LPM noi categorii de patrimoniu considerate subreprezentate (arhitectura secolului XX, patrimoniu industrial, peisaje culturale ș.a.), poziții transnaționale

precum și situri din zone geografice subreprezentate, oarecum în detrimentul categoriilor „clasice” de patrimoniu (orașe istorice, catedrale ș.a.) sau al zonelor geografice suprareprezentate în LPM (Europa). Liste Indicative revizuite recent, recomandate ca repere de UNESCO sunt cele ale Irlandei sau Elveției și sunt disponibile la <http://whc.unesco.org/en/tentativelists/>.

LISTA INDICATIVĂ A ROMÂNIEI este cea transmisă Centrului Patrimoniului Mondial în 1991 și conține informații succinte despre fiecare poziție - <http://whc.unesco.org/fr/listesindicatives/state=ro>. În ultimii 25 de ani Lista indicativă a României nu a fost revizuită pe fond, în ansamblul său, ci a fost doar completată în **2004** cu poziția [Centrul istoric al Sibiului și ansamblul său de piețe](#), în **2012** cu [Satele istorice Hollókő și Rimetea și împrejurimile lor](#), ca extindere a poziției Hollókő (Ungaria), în **2015** cu [Pădurile seculare de fag ale Carpaților](#) ca extindere a seriei deja existente în Lista Patrimoniului Mondial (cu componente în Ucraina, Slovacia și Germania) la care participă și alte țări europene și în **2016** cu poziția [Peisajul Cultural Minier al Roșiei Montane](#). Aceste patru includeri în Lista indicativă au fost realizate în noul format cerut de UNESCO și, împreună cu nominalizarea [Ansamblului Monumental Calea Eroilor realizat de Constantin Brâncuși la Târgu Jiu](#) - dosar în curs, vor rămâne în lista indicativă nefiind supuse procedurii de revizuire.

Având în vedere principiile generale prezentate mai sus putem concluda că este imperios necesară revizuirea Listei Indicative a României. Un astfel de demers ar trebui să ia în considerare, conform Ghidului Operațional pentru implementarea Convenției Patrimoniului Mondial și recomandărilor UNESCO următoarele:

- revederea de ansamblu a pozițiilor incluse în LPM, în special la nivel regional. Aceasta va permite identificarea lacunelor precum și a temelor sau zonelor supra sau sub-reprezentate în LPM.
- identificarea temelor și apoi a siturilor din România care ar putea să contribuie la LPM, conform criteriilor de înscriere în LPM și studiilor tematice sau regionale menționate.
- consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, organismul științific cu atribuții legale în nominalizarea de situri culturale pentru LPM UNESCO și implicit în revizuirea Listei Indicative Naționale.
- consultarea interdisciplinară cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) privind nominalizarile de situri naturale și de situri mixte (culturale & naturale).
- consultarea transfrontalieră internațională (dacă este cazul)
- consultarea cu administratorii sau proprietarii siturilor precum și cu comunitățile locale respective.

- consultarea cu organismele consultative ale UNESCO (ICOMOS, IUCN).
- realizarea documentării profesionale a siturilor.
- asigurarea condițiilor pentru o gestiune corectă a siturilor.

CONVENȚIA privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural (1972), acceptată de România prin Decretul nr. 187/1990, este disponibilă în limbile engleză și franceză la <http://whc.unesco.org/en/convention/> și în limba română la <http://patrimoniu.gov.ro/images/Conventia-privind-protectia-patrimoniului-mondial-cultural-natural.pdf>

GHIDUL Operațional pentru implementarea Convenției, versiunea actualizată în limbile engleză și franceză, este disponibil la <http://whc.unesco.org/en/guidelines/>.

CRITERIILE de evaluare pentru demonstrarea valorii universale excepționale a proprietăților/siturilor propuse sunt disponibile în cadrul Ghidului și la <http://whc.unesco.org/en/criteria/> și le redăm mai jos și în limba română:

CRITERII CULTURALE:

- (i) să reprezinte o capodoperă a geniului creației umane
- (ii) să fie mărturia unui schimb important al valorilor umane de-a lungul unei perioade de timp sau în cadrul unei arii culturale, cu referire la evoluția unor domenii ca arheologia sau tehnologia, arta monumentală, planificarea urbană sau peisageră
- (iii) să poarte mărturia unică sau excepțională a unei tradiții culturale sau civilizații care persistă sau care a dispărut
- (iv) să ofere un exemplu excepțional pentru un tip de construcție, de ansamblu architectural sau tehnologic sau de peisaj, care să ilustreze una sau mai multe perioade semnificative ale istoriei umane

- (v) să reprezinte un exemplu excepțional de așezare umană tradițională, de utilizare tradițională a teritoriului sau a mării care să fie reprezentativă pentru o cultură (sau pentru mai multe culturi) sau pentru interacțiunea omului cu mediul, în special când acest mediu a devenit vulnerabil sub impactul unor mutații ireversibile
- (vi) să fie direct asociat sau intrinsec legat de evenimente sau tradiții vii, de idei sau credințe, de lucrări artistice sau literare de valoare universală excepțională

CRITERII NATURALE:

- (vii) să conțină expresia unui fenomen natural excepțional sau arii de o excepțională frumusețe naturală și importanță estetică
- (viii) să fie un exemplu excepțional ilustrând etape importante din istoria pământului, inclusiv a evoluției vieții pe pământ, a unor procese geologice și de dezvoltare a formelor de relief, ori aspecte semnificative geomorfologice sau fiziografice.
- (ix) să fie un exemplu excepțional reprezentând procese biologice și ecologice în curs privind evoluția și dezvoltarea ecosistemelor terestre, de apă dulce, marine și de coastă și a comunităților de plante și animale.
- (x) să conțină importante și semnificative habitate naturale pentru conservarea in-situ a biodiversității, cuprinzând inclusiv specii amenințate de valoare excepțională din punct de vedere al științei sau al conservării